

[P. E. Eriksen.]

rørende revalideringen uden samtidig at pege på, hvor vigtigt det er at benytte alle muligheder for at forebygge, at et handicap indtræder, ved at være opmærksom på disse problemer allerede fra et menneskes tidligste tilværelse. Jeg henviser her til undersøgelser i Ringkøbing amt af de såkaldte risikobørn. Det åbner nye aspekter for sundhedsundersøgelserne, når det har vist sig, at der blandt 400 nyfødte børn var 106, hvis udvikling burde følges nøjere med henblik på at forhindre defekter i at blive kroniske eller senere påvirke helbредstilstanden. Det er måske et sundhedsmæssigt forhold, det ved jeg godt, det hører under indenrigsministeriet, men jeg føler, at der på så mange, ja, utallige områder er et nøje samspil mellem det sundhedsmæssige og det sociale, for dette fortæller jo, hvilke opgaver der gennem det forebyggende arbejde ligger til os, men også hvilke sorger der kan undgås. Det er måske et spørgsmål om videre undersøgelser.

Et andet problem er de for tidligt fødte børn, og hvad der kan gøres dér; for mange af dem kommer jo senere ind under sociallovgivningen på den ene eller anden måde.

Vi må følge vore børn nøje, det er vigtigt at være opmærksom i tide, og jeg tænker her også på børnene i den skolepligtige alder. Resultater fra de såkaldte observationskolonier for adfærdsvanskelige børn fortæller vist om resultater, som senere forhindrer, at sociale love bliver nødsaget til at træde i kraft. Her er et samspil mellem det sociale og det undervisningsmæssige område. Her kunne jeg også nævne det arbejde, som gøres på eksternatskolerne. I forbindelse med drøftelsen af disse ting og disse sociale problemer vil jeg understrege, at det er ting, som vi må være meget opmærksomme på. Det er og bliver noget vigtigt, at dagen er opfyldt af aktivitet.

Det fører mig let over i et andet område, hele det område, som omsorgsloven omfatter. Vi har før drøftet de ældres problemer, og det har også været nævnt her i dag. Her må hovedsynspunktet først og sidst være, at de gamle skal blive i deres eget hjem længst muligt. Det er for dem mindets sted; det er de vanlige omgivelser; man kender de mennesker, som færdes her;

det hele danner ligesom en ramme om menneskets livsaften. Jeg indrømmer, at andre kan føle sig tiltalt af pensionistboligernes mere ensartede miljø. Men huset, boligen, lejligheden kan ved fornuftig indretning også i alderdommen danne rammen blot ved forbedringer af varmforsyning, toiletter, køkkener, trapper, gulvbelægning o. s. v. Jeg tror, at man fra det offentlige side også skal være opmærksom på disse opgaver i endnu højere grad, end tilfældet er. Ifølge omsorgsloven skal der fra 1. april 1968 være obligatorisk hjemmehjælp i vore kommuner. Det kunne måske, hvis den højtærede socialminister har tal for det, være rart at høre, i hvilket omfang kommunerne hidtil har taget dette arbejde op.

Gennem de oplysninger, som økonomiministeren har givet os i investeringsudvalget, er der i årene fra 1964-65 til 1969-70 afsat fra 52 millioner stigende jævnt til 80 mill. kr. til pleje-, alderdoms- og sygehjem. Når vi samtidig ved, at vi i øjeblikket er bagefter med pladser, at de ældres antal over 65 år stiger med 10.000 om året, og 4 pct. har behov for plejehjemspladser, så må vi jo erkende, at det under de nuværende økonomiske tilstande vil være svært at indhente ret meget af det forsømte. Mon den bremse, som vi lagde på mulighederne for privat initiativ, nu var så rigtig? Fremmer det mon sagens løsning? Jeg indrømmer alt det, jeg sagde før, om ansvaret med de private hjem og tilsynet o. s. v.

Ministeren omtaler også udvalget, som arbejder med typisering af plejehjemsbyggeriet. Skal det tages op, så skal det nok ses i en større sammenhæng. Erfaringerne fra typebørnehaver og typeskoler har jo ikke ligefrem givet mod på systemet endnu, men uden sådan at gå nærmere ind for systemet, kunne man så ikke typisere dele af et plejehjem, f. eks. toiletforhold, så de kunne passes sammen med andre, altså en typerationalisering o. s. v., og derved skabe en produktion? Det er svært i hvert fald, når det koster mere på de forskellige områder, at sige til kommunerne, at de skal investere så og så meget mere. Vi må udnytte de til rådighed stående midler bedst muligt.

Jeg må også i den forbindelse pege på den aflastning af vore sygehuse, som flere plejehjemspladser betyder. Det er et næsten